

304, in drugo polletje 204 fl. skup 508 fl. Po veri so bili tudi novomeški učenci vsi katoličanje, po narodnosti so bili vsi Slovani, namreč Krajncov 126, 1 Korošec, 1 Hrvat in iz 1 Galicije. Med Krajnci jih je bilo 17 Gorencov (6 Ljubljancev), 8 Notrajnčanov in 101 Dolencov. — Imeli so ti učenci 13 učiteljev z vodjem ured. 5 učiteljev je učilo slovenščino. Proste nauke sta učila samo 2 učitelja, namreč petje in risanje; pa risanje tudi samo prvega pol leta. — Pomočki za uk na novomeški gimnazii so bili: 1. biblioteka učiteljska, 2. biblioteka za učence, 3. fizikalna nabirka, 4. nabirka naravnih stvari, ktero prav marljivo oskerbuje gosp. pater Gracian Ciglar. Knjižnici ste to leto lepih darov prejele, posebno je prejela druga po vpisnini, po pripomoči prijateljev mladine in učencov lepih daril. Zlasti pa so med drugimi za to biblioteko večidel nekdanji učenci te gimnazije, duhovniki kakor tudi daljni in bližnji ces. uredniki skrbeli in s tem svojo domorodnost in hvaležnost skazali. Le vsako leto več! — Enako ste fizikalna nabira in nabira naravnih stvari mnogih podpor dobile, zlasti so bile pridobitve poslednje obilne.

Kar je vsak, komur ni serce popolnoma oterpnilo do materne jezika, gotovo z veseljem bral od celjske gimnazije, da je bila poslednja šolska slovesnost obhajana tudi s slovenskim ogovorom (kar se je le v Ljubljani milo pogreševalo) se je zgodilo tudi v novomeški gimnazii; tudi tu sta — slava novomeški gimnazii! — nemški in slovenski govor sklenila šolsko svečanost.

— C. k. deželno poglavarstvo je prepovedalo požiganje močvirja.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Milana se piše, da vsled najviksega cesarskega povelja se bo tudi armada na Laškem zmanjšala, in sicer pri vsaki kompaniji za 38 mož; potem takem se bo okoli 20.000 vojakov domú spustilo in deržavi veliko stroškov prihranilo. — Da se prepoznam prošnjam za odkupljenje v okom pride, veléva c. k. ministerstvo notranjih oprav, naj vsak, kdor hoče pri prihodnji vojaški naberi se vojašine proti plačilu 1500 gold. rešiti, to že prihodnjega mesca oktobra (kozoperska) svoji kantonski gosposki na znanje dá, ker se na pozneje prošnje ne bo porajtalo več. — Dunajsko deželno poglavarstvo vabi učence gimnazijalnih šol, naj se grejo ali kot civilni ali vojaški učenci v dunajski živinozdravniški inštitut živinozdravilstva učiti, ker po novih napravah si bojo potem lahko dober kos kruha služili. — Na veliki Šmarni dan je bilo v Marii-Celi toliko romarjev pri sv. obhajilu, da so jih mogli, kar se še ni nikoli zgodilo, zunaj cerkve obhajati. — Turška vlada moldavskih volitev še ni preklicala, čeravno je to storiti že obljubila; treba je namreč, da sultan zato poprej druge ministre izvoli, ker sedanji ministri, ki so ukazali prve volitve in so tudi z njimi zadovoljni bili, jih ne morejo sadaj na vrat na nos preklicati! Francozki vladni časniki pa tudi že silno zabavljajo, da sultan ni še odstavil glavarja moldavskega kneza Bogoridesa, pod katerim so bile prve volitve. — Iz Indije so 22. dan t. m. v London zvedili, da mesta Delhi-a Angleži še niso zmagali; general Barnard je za grižo umrl; Kawpore so si puntarji že tudi prisvojili, pa spet zgubili. — Tudi v Florencu so sv. Očeta papeža slavno sprejeli; kakor se sliši, bojo papež 5. dan prihodnjega mesca spet v Rim nazaj prišli in na praznik malega Šmarna vpervič spet ondi božjo službo opravljali. — Ker se Ledru-Rollin boji, da bi ga angleška vlada ne izročila francozki, bo nek v Ameriko bežal. — 11. dan sušca so v Weimar-u praznovali 100letno obletnico, kar je vojvoda Ernest August Konstantin pervikrat ukazal krompir saditi. V tem ukazu, v katerem se krompir ljudem za jed priporoča, je bilo tudi ti-

stemu, ki bo največ krompirja sadil, posebno belega, 40 tolarjev v darilo obljubljenih, drugemu 30, tretjemu 20 in četrtemu 10 tolarjev. To se je godilo leto 1757. — Kako vse drugač je leta 1857? Bog, da bi sedaj ljubega sadú dosti imeli! — Monakovce (Münchner) je letos še bolj žejalo kakor druge leta; čeravno so letos 47.739 veder ola (pira) več skuhali, ga jim vendar že tako zmanjkuje, da 8. dan t. m. so ga le še imeli 143.710 veder v zalogah — ki pa bojo le za kaka dva mesca zdali! Rêči pa moramo tudi, da monakovski ol pa naš ol sta si kakor noč in dan. — V Liencu v Tirolih je unidan nek čbelar dal svoje čbele na pašo kam drugam prepeljati; dva konja sta bila v voz vprežena, kjer je bilo 50 panjev naloženih. Med potjo se odprè en panj, in vse čbele serdite planejo nad konja; enega so hitro odvezali, ker so mu štrange odrezali, in ga tako oteli; drugi konj, pikan od čbel, začne skakati in preverne celi voz; na to se odprè veliko panjev, in joj! vse čbele planejo čez ubogega konja, ki je kmali poginil. Sploh vso škodo cenijo na več sto goldinarjev. — Slavni potovavec po morji in po suhem, lajtenant M. F. Maury, piše od sončnic (sončnih rož), da jih zamorci v takih krajih, kjer so hude merzlice, radi sadijo, ker pravijo, da ljudi varujejo te bolezni. Kaj, ker so sončnice že tudi sicer kmetijstvu koristne, ko bi jih tudi v tistih naših deželah, kjer so merzlice domá, prav obilo zasadili in skusili, ali je res, kar zamorci pravijo? — V Parizu je 1800 vertov, kjer samo zelenjad in sočivje za prodaj obdelujejo; okoli 9000 ljudi in 400 kónj ima s tem verti opraviti, kateri na leto za 2 milijona frankov gnoja potrebujejo; pa vsako leto se tudi rajta, da v Parizu čez 268 milijonov funtov zelenjadi in sočivja potrebujejo; pariški vertnar pa tudi celo poletje dela od dveh zjutraj, pozimi pa od štirih zjutraj, do pozne noči.

Tiček in tičica.

(Národna iz Varaždinske okolice.)

Tiček leti, tiček leti,
Tičica za njim leti:
„Vzemi mene, vzemi mene,
Drobni mali tiček ti.“

„Kaj bum s tobum, kaj bum s tobum,
Drobna mala tičica?
Mâ je hrana, mâ je hrana
Drobni mali črveki,
Mê je pitje, mê je pitje
Mutna kolomijica;
Mâ je hiža, mâ je hiža
Drobno malo trnjiče;
Kaj bum s tobum, kaj bum s tobum
Drobna mala tičica?“

„Vzemi mene, vzemi mene,
Drobni mali tiček ti:
Tvâ bu hrana, mâ bu hrana
Drobni mali črveki;
Tvê bu pitje, mê bu pitje
Mutna kolomijica;
Tvâ bu hiža, mâ bu hiža
Drobno malo trnjiče,
Tvê bu srce, mê bu srce
Samo jedno srcece.“

„Hodi k meni, hodi k meni,
Drobna mala tičica!“

Zapisal M. Kračmanov.

*) Kaj bum s tobum, to je, kaj bom s tabo. Mâ je hrana, to je, moja hrana. Mê je pitje, to je, moje je pitje. Tvâ bu hrana, to je, tvoja bo hrana. Tvê bu pitje, to je, tvoje bo pitje.